

Kaliber

Scenariebaseret danskundervisning i udskolingen

De Store Læser, Viborg 26.1.2017

Slides: kortlink.dk/mrsh

Forfatterne

- Simon Skov Fougst
- Rasmus Fink Lorentzen
- Mike Juel Taagehøj

Indhold

- Walk the walk!
- Talk the WALK
- Faserne i systemet - ELEVBØGEN (walk the walk)
- Baggrundsovervejelser - LÆRERVEJLEDNINGEN (talk the walk)

Wake up

Fase 0

Fase 0: Wake up

- Alle har holdninger til teenagere og ungdommen
- Drøft jeres reaktioner på følgende udsagn om unge mundtligt
- Inddrag jeres eget syn på teenagere

• *Ungdommen har altid det samme problem: At gøre oprør og passe ind på samme tid. De har løst det ved at trodse deres forældre og efterligne hinanden.*

Quentin Crisp, engelsk forfatter

• *Unge er nøglen til fremtiden.*

Jens Christian Nielsen, Center for Ungdomsforskning

• *Det eneste, de unge kan gøre for de gamle, er at chokere dem og holde dem ajour.*

George Bernard Shaw, irsk forfatter

Fase 0: Wake up

- Film: Seks forskellige aldersgrupper udtaler sig om teenagere.
- Hvad mener I om de seks aldersgruppers syn på teenagere i dag?
[Link](#)

Wake up-callet

- Engagement
- Elevernes stemme
- Møde scenariet og læringsmål: Møde den aktuelle problemstilling
- De otte forløb i Kaliber har samme opbygning.
- Altid udgangspunkt i et wake up-call

Dialogisk undervisning

Intermezzo

Dialogisk undervisning

- Åbne og lukkede spørgsmål
- At have brug for svaret
- Mundtlighed og erkendelse

Jeres verden

Fase 1

Fase 1: Jeres verden

- Tænk, hvis der var krig!
- [Filmlink](#)

Fase 1: Jeres verden

- Hvad er jeres reaktion på filmen?
- Hvad lagde I særlig mærke til?
- Hvad tænker og føler I?

Videologs

- Elevernes egen evaluering
- Løbende evaluering
- '5-1-dogmet'
- Turnus
- Eksempel [her](#)

GRUPPER

► Lav en videolog eller en anden form for evaluering af fasen.

Fase 1: Videologs

- Hvad har I gjort?
- Hvad har I lært?
- Hvilke udfordringer har der været?
- Hvad er det næste skridt?

TEGN PÅ LÆRING KAN VÆRE, NÅR DU

- beskriver din reaktion på en film
- diskuterer din reaktion på en film
- producerer en sammenhængende historie
- beskriver, hvordan hovedpersonen har det i historien
- overvejer, hvordan livet i Danmark er
- diskuterer, hvordan livet i Danmark er.

Læringsmålsstyring

- Hvad skal eleverne *lære*, og hvad skal de *gøre*?
- Eksempler på *Tegn på læring*

LÆRE: I skal lære at forestille jer, hvordan det må være at være flygtning og skrive med indlevelse.

GØRE: I skal se en film om krig, og I skal hver især skrive videre på en fiktiv historie.

TEGN PÅ LÆRING KAN VÆRE, NÅR DU

- beskriver din reaktion på en film
- diskuterer din reaktion på en film
- producerer en sammenhængende historie
- beskriver, hvordan hovedpersonen har det i historien
- overvejer, hvordan livet i Danmark er
- diskuterer, hvordan livet i Danmark er.

Fagligt loop

Fase 2

Fase 2: Fagligt loop

Multimodal og kildekritisk analyse

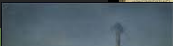

Multimodalitet

Tekstkompetence

- At kunne forstå og fortolke tekster andre har udformet
- At kunne skabe tekster selv
- At kunne fortolke indholdet i teksten
- At kunne se teksten som en del af en mellemmenneskelig kommunikation
- At kunne være kreativt skabende
- At kunne mestre kulturelt stabile tekstmønstre

Anne Løvland, *På mange måter. Samansette tekster i skolen*, 2007

Modaliteternes affordans

- Vise verden
- Abstrahere verden
- Fortælle verden
- Føle verden
- Høre verden

København / Befolkningstal

562.379 (2013)

Nyhavn er en af Københavns absolutte turistmagneter. Det er et perfekt sted at slutte en lang dag. Spis på en af de mange hyggelige restauranter eller gør som københavnernes og slå dig ned på kajen med en medbragt øl

«Paa på kviksandet», sagde den gamle mand og kiggede på mig.

«Hvad?» spurgte jeg forskrækket, for han sagde det, som om min stol hvert øjeblik kunne synke væk under mig.

«Oh, det er en roser omklædt med kviksand», sagde han. Du skal ikke gå på kvikanden. Tænk dig på øerne. Jeg kan fortælle mange historier om, hvor godt det er at være her.

Jeg begyndte at røre mig opmærksom. Jeg havde altid været i nærheden af kviksand. Men jeg havde altid ønsket mig det.

«For 25 år siden», sagde bedstemoren og kiggede mig dybt i øjnene, «tog en mand her fra landet på sin med sine to børn med til stranden. De havde bage og madkurv med. Og han bødte tæppet ud, og han pakkede mæden ud, og bødte tæppet ud på tæppet. Så gik han et øjeblik. For at træde af på kvikanden tæppe.»

Jeg må have set forskrækket ud. For bedstemoren standse.

«Det betyder, at han skulle tisse», sagde bedstemorens datter.

Multimodal kohæsjon

- Rytme
- Komposition
- Lænkning
- Dialog

Layout

Sproget

Samspillet

Billede

Farver

Video/levende billeder

Kildekritisk analyse

- Opdatering
- Afsender
 - Kontakt? Webmaster? Google, Krak og dandomain
- Målgruppe

*Hvem siger dette budskab til hvem
med hvilket formål på hvilken måde?*

- Vurdering

Troværdighed?

Kommunikationskritisk kompetence

Retten til liv

De otte forløb i Kaliber 7 Litteratur, prøverelevans og systemet

Intermezzo

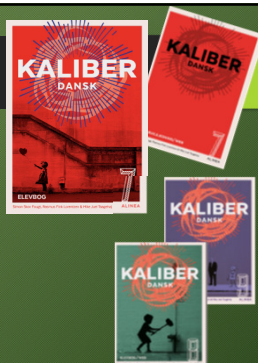
Forløb	Tekster	Fagligt loop	Produkt
Important shit! Ungdomskulturarv	• <i>Head bær</i> Danmarks uhindribelige kulturarv bestå af! Politiken, 2015 • <i>Inter</i> af Janne Teller - romanuddrag, 2000 • <i>Fuck, hvor de unge taler grimt!</i> Folkeskolen, 2006 • <i>Ommele unge er generation sjæld!</i> Politiken, 2015	Argumentationsteknik	Videopræsentation: Ungdomskulturliste
Ta' mig! Den rette til jobbet	• <i>Mit arbejde</i> af Helle Helle. Biler og dyr, 2000 • <i>Fabrik af Blikasak</i> Ragsystem. Over stok og sten, 2005	Jobansøgning	Jobansøgning og jobsamtale
No way! Troværdighed på nettet		Multimodalitet og kildekritisk analyse	Multimodalitet og kildekritisk analyse af en hjemmeside
#Teenager @?! Sådan er en teenager	• <i>Raven og rævedærrerne</i> af TV-2. Nutidens unge, 1994 • <i>Falken</i> ved G. Strand af Paul Fischer, 1919 • <i>Jesus overdrager nøglerne til Sankt Peter</i> af Pietro Perugino, 1471-82 • <i>Venus'</i> fædel af Sandro Botticelli, 1486 • <i>Bebudelsen</i> af Fra Angelico, 1438-47 • <i>Bomboloner</i> af Sissachia, 2014	Billedkomposition	Digital fortælling
Jävla bra vennen min! At være nordiske naboer	• <i>Jeg er skandinav</i> af H.C. Andersen, 1837 • <i>Dere har store problemer med sproket deres.</i> Politiken, 2003 • <i>Stadens danske børn.</i> Språksidningen.se, 2012 • <i>Danmark er jeg født af</i> H.C. Andersen, 1850 • <i>Du gamle, du frø</i> af Richard Dybeck, 1844 • <i>Mitt lille land</i> af Ole Pauls, 2011	Nabosprog	Oplysningsfilm
Varyl, viryl, viral! Få spredt budskabet	• <i>Kærlighed ved sidste blik</i> af Svend Aage Madsen. Ud & Se, 2013 • <i>Alles venner er blevet 'like'</i> markanter. Politiken 2015	Analys af reklamefilm	Reklamefilm
Makværk eller mesterværk! Kan du lide bogen?	• <i>Børnemishandling i Parken.</i> Ekstrabladet, 2014 • <i>One Direction levede vores til sine fans.</i> Gaffa, 2014 • <i>Exit Sugar Town</i> af Martin Petersen (uddrag). Høst & Sen, 2014 • <i>Dansk ungdomsromantikkens mest til eftertanke.</i> Folkeskolen, 2014 • <i>My Harry Potter-bog er forrygende.</i> Politiken, 2007	Anmeldelser	Digital boganmeldelse
På flugt! Hvis der var krig i Danmark	• <i>De mørke Jule</i> af Otto Gelsted, 1940 • <i>Juli 2015 Sommerferie</i> af Helle Pihl, Politiken, 2015 • <i>Viddehistorier</i> af Politiken, 2015	Feature	Podcast

Litteratur: Modeltekster og igangsættere

- Igangsættere: Afsæt for diskussioner
 - Jeres verden
- Modeltekster: Sådan kan det gøres
 - Fagligt loop

Kaliber - kort fortalt

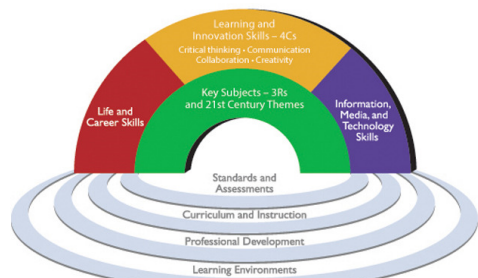
- Otte forløb - ikke kapitler
- Progression fra bog til bog
- Multimodale produktioner
- Eleverne som selvproducerende
- Anvendt faglighed
- It til produktion
- 21. århundredes kompetencer

Det 21. århundredes kompetencer

Intermezzo

P21 Partnership for 21st Century Skills

Fra de 4 K'er til konkret undervisning

- Kommunikation
- Kritisk tænkning
- Kreativitet
- Kollaboration

Kaliber

- Sociale kompetencer
- Fortolkningsmæssige kompetencer
- Kommunikative kompetencer

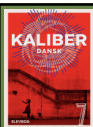
Kompetencer i Kaliber

- Sociale kompetencer:
 - Kreativt samarbejde om produktion, it-understøttet praksis
- Fortolkningsmæssige kompetencer:
 - Arbejde m teksttyper fx multimodale, problemorienteret
- Kommunikative kompetencer:
 - Autentisk kommunikation, diskussion, analyse, kritisk stillingtagen

Verden og eleverne

- Fremmederfaringen: At møde noget der er større end en selv
- Den dobbelte åbning/Verden og eleverne

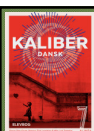
Forberedelse af produktion

Fase 3

Fase 3: Forberedelse af produktion

- Planlægning og stilladsering
- Fra det faglige loop til produktionen
- Miniloops

Produktion

Fase 4

Fase 4: Produktion

- Digital boganmeldelse
- Feedbackark på Kalibers site
- [Eksempel](#) på elevproduktion.

HAR DU EN KUNST, HESTERBERET, KAN DU LIDE BØDER?

FASE 4 - FEEDBACK - DIGITAL BOGANMELDelse

De anmeldte personer og bøger

Fakta, resumé og vurdering

Er bogen interessant, langsomt resumeret og er vurderingen god? Forståelse af bogen

Hedersbeholdning

Hvad hedder bogen? Anmeldelse i vurderingen? Forståelse af bogen

Fikende anmeldelse

Er bogen interessant? De fikende anmeldelse anmeldelse indhold og kvalitet? Forståelse af bogen

Er bogen interessant på baggrund af anmeldelse? Forståelse af bogen

Udvalgt

Udvalgt

Scenariebaseret undervisning

Intermezzo

Scenariebaseret undervisning

- *Scenariebaseret undervisning* er undervisningsforløb, hvor eleverne sammen simulerer - evt. i roller - en meningsfuld praksis frem mod et reelt produktionsmål (Bundsgaard, Misfeldt & Hetmar, 2012, p. 30)
- Faglighed skal anvendes (kompetenceperspektiv)
- Med blik for verden uden for skolen: Videns- og praksisformer fra domæner uden for skolen (Bundsgaard 2006, Bundsgaard et al. 2011, 2012, Hanghøj et al., forthcoming) (Curriculumlogik)
- Relevans: Hvorfor skal jeg gøre/lære det her?
 - Proven
 - Livsduelighed

Scenariedidaktisk domænemodel

- *Modellen for de fem vidensdomæner* (justeret efter Bundsgaard et al. 2011, p. 131)
- Pile: Oversættelser
- Bernsteins (2001) rekontekstualisering: Inden for og uden for skolen
- Shaffer: *Tamed version of professions*
- Verden uden for skolen: Produktion
- Skolen: Læring

Kompetenceorienteret faglighed

- Faglighed er viden og handling
- Fælles Mål: Kundskaber og færdigheder

Faglighed

FIGUR 1 Faglighed som sammenfletningen af viden og handling

FIGUR 2 viden, udklæber handlingen

FIGUR 3 Handling, udklæber viden

FIGUR 4 Uklæber viden og handling

Scenariedidaktik

- Undervisningens to niveauer
 - Undervisningsniveauet: **Læring:** *Skrive for at lære*
 - Scenarioniveauet: **Produktion:** *Skrive for at afdække sandhed*
- Læreropgaven er at balancere dette

Evaluering

Fase 5

Fase 5: Evaluering

- Lav en evaluering af kurset som en videolog.
- Hvad har I gjort?
- Hvad har I lært?
- Hvilke udfordringer har der været?
- Hvad er det næste skridt?
- Hvad vil det kræve af jer, hvis I skal undervise med Kaliber?

Lærer- og elevroller i Kaliber

Intermezzo

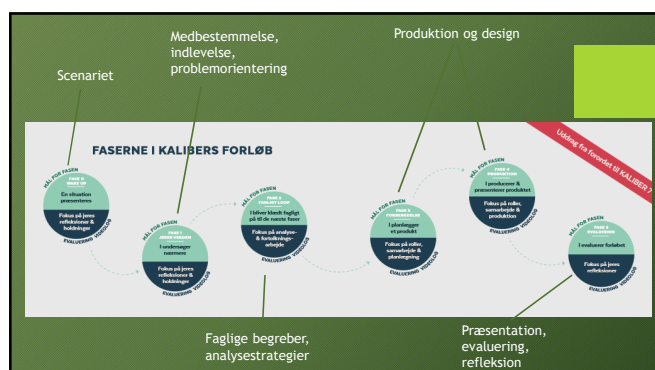

Faser i Kaliber

- Fase 0: Wake up
- Fase 1: Jeres verden
- Fase 2: Fagligt loop
- Fase 3: Forberedelse af produktion
- Fase 4: Produktion
- Fase 5: Evaluering

Lærerrollen i Kaliber

- Facilitator
- Beton virkeligheden
- Undervisningsniveau: Lære
- Scenarieniveau: Producere

PS

Afslutning

Temaer i Kaliber

TEMA	KALIBER 7
Nedbryd fordomme	Important shit! Ungdomskulturarv
Kommunikativ kompetence	Ta' mig! Den rette til jobbet?
Kritisk kompetence	No way! Troværdighed på nettet
Eksistens	#Teenager Ø? Sådan er en teenager
Danmark i verden - verden i Danmark	Jøvla bra vennen min! At være nordiske naboer
Fra en fjer til fem hems	Varyl, viryl, virall! Få spredt budskabet
Argumentation	Makværk eller mesterværk? Kan du lide bogen?
Kompetenceorienteret litteraturlæring	På Flugt! Hvis der var krig i Danmark

Fordybelsesområder og Prøveform B

- 7.klasse
- Frem mod 8.-9.klasse

Sitet Kaliber.alinea.dk

- Supplerende materiale
- Feedbackark
- Link
- Videolærervejledninger

Kaliber dansk

Vælg mellem 10 emner i Kaliber og 10 emner i Kaliber dansk. Du kan vælge mellem 10 emner i Kaliber og 10 emner i Kaliber dansk.

10 emner

- Mål for eleverne i den enkelte klasse
- Arbejdsark i Kaliber dansk
- Vælg
- Tilbage til indhold

Tilføjelse

Lignende emner, der er tilføjet til din...

- Lærervejledning
- Lærervejledning i Kaliber dansk
- Lærervejledning i Kaliber dansk
- Lærervejledning i Kaliber dansk
- Lærervejledning i Kaliber dansk
- Lærervejledning i Kaliber dansk
- Lærervejledning i Kaliber dansk
- Lærervejledning i Kaliber dansk
- Lærervejledning i Kaliber dansk
- Lærervejledning i Kaliber dansk

• Fælles Mål og årsplaner kommer

Lærervejledning

- Er i trykken
- Forløbsbeskrivelser
- Temabeskrivelser
- Scenariebaseret undervisning
- Lærerrollen i Kaliber
- Faglighed, kompetencer og dannelse
- Progression i Kaliber
- Planlægningsguides til forløb

INDHOLD

Emne	Forløb	Temabeskrivelse	Scenariebaseret undervisning	Lærerrollen i Kaliber	Faglighed, kompetencer og dannelse	Progression i Kaliber	Planlægningsguide til forløb
1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48
49	50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63	64
65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88
89	90	91	92	93	94	95	96
97	98	99	100	101	102	103	104
105	106	107	108	109	110	111	112
113	114	115	116	117	118	119	120
121	122	123	124	125	126	127	128
129	130	131	132	133	134	135	136
137	138	139	140	141	142	143	144
145	146	147	148	149	150	151	152
153	154	155	156	157	158	159	160
161	162	163	164	165	166	167	168
169	170	171	172	173	174	175	176
177	178	179	180	181	182	183	184
185	186	187	188	189	190	191	192
193	194	195	196	197	198	199	200
201	202	203	204	205	206	207	208
209	210	211	212	213	214	215	216
217	218	219	220	221	222	223	224
225	226	227	228	229	230	231	232
233	234	235	236	237	238	239	240
241	242	243	244	245	246	247	248
249	250	251	252	253	254	255	256
257	258	259	260	261	262	263	264
265	266	267	268	269	270	271	272
273	274	275	276	277	278	279	280
281	282	283	284	285	286	287	288
289	290	291	292	293	294	295	296
297	298	299	300	301	302	303	304
305	306	307	308	309	310	311	312
313	314	315	316	317	318	319	320
321	322	323	324	325	326	327	328
329	330	331	332	333	334	335	336
337	338	339	340	341	342	343	344
345	346	347	348	349	350	351	352
353	354	355	356	357	358	359	360
361	362	363	364	365	366	367	368
369	370	371	372	373	374	375	376
377	378	379	380	381	382	383	384
385	386	387	388	389	390	391	392
393	394	395	396	397	398	399	400
401	402	403	404	405	406	407	408
409	410	411	412	413	414	415	416
417	418	419	420	421	422	423	424
425	426	427	428	429	430	431	432
433	434	435	436	437	438	439	440
441	442	443	444	445	446	447	448
449	450	451	452	453	454	455	456
457	458	459	460	461	462	463	464
465	466	467	468	469	470	471	472
473	474	475	476	477	478	479	480
481	482	483	484	485	486	487	488
489	490	491	492	493	494	495	496
497	498	499	500	501	502	503	504
505	506	507	508	509	510	511	512
513	514	515	516	517	518	519	520
521	522	523	524	525	526	527	528
529	530	531	532	533	534	535	536
537	538	539	540	541	542	543	544
545	546	547	548	549	550	551	552
553	554	555	556	557	558	559	560
561	562	563	564	565	566	567	568
569	570	571	572	573	574	575	576
577	578	579	580	581	582	583	584
585	586	587	588	589	590	591	592
593	594	595	596	597	598	599	600
601	602	603	604	605	606	607	608
609	610	611	612	613	614	615	616
617	618	619	620	621	622	623	624
625	626	627	628	629	630	631	632
633	634	635	636	637	638	639	640
641	642	643	644	645	646	647	648
649	650	651	652	653	654	655	656
657	658	659	660	661	662	663	664
665	666	667	668	669	670	671	672
673	674	675	676	677	678	679	680
681	682	683	684	685	686	687	688
689	690	691	692	693	694	695	696
697	698	699	700	701	702	703	704
705	706	707	708	709	710	711	712
713	714	715	716	717	718	719	720
721	722	723	724	725	726	727	728
729	730	731	732	733	734	735	736
737	738	739	740	741	742	743	744
745	746	747	748	749	750	751	752
753	754	755	756	757	758	759	760
761	762	763	764	765	766	767	768
769	770	771	772	773	774	775	776
777	778	779	780	781	782	783	784
785	786	787	788	789	790	791	792
793	794	795	796	797	798	799	800
801	802	803	804	805	806	807	808
809	810	811	812	813	814	815	816
817	818	819	820	821	822	823	824
825	826	827	828	829	830	831	832
833	834	835	836	837	838	839	840
841	842	843	844	845	846	847	848
849	850	851	852	853	854	855	856
857	858	859	860	861	862	863	864
865	866	867	868	869	870	871	872
873	874	875	876	877	878	879	880
881	882	883	884	885	886	887	888
889	890	891	892	893	894	895	896
897	898	899	900	901	902	903	904
905	906	907	908	909	910	911	912
913	914	915	916	917	918	919	920
921	922	923	924	925	926	927	928
929	930	931	932	933	934	935	936
937	938	939	940	941	942	943	944
945	946	947	948	949	950	951	952
953	954	955	956	957	958	959	960
961	962	963	964	965	966	967	968
969	970	971	972	973	974	975	976
977	978	979	980	981	982	983	984
985	986	987	988	989	990	991	992
993	994	995	996	997	998	999	1000

It-didaktik i teori og praksis

• Jeppe Bundsgaard & Thomas Illum hansen (red.)

- De fire elevpositioner
- Simon Skov Fougat & Rasmus Fink Lorentzen
- Eleven som kritisk undersøger
- Eleven som målrettet og kreativ producent

• kortlink.dk/pm82

UNDERSVISING OG LÆRING

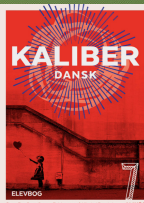
JEPPE BUNDSGAARD OG THOMAS ILLUM HANSEN (RED.)

It-didaktik i teori og praksis

Elevpositioner og digitale kompetencer i IT-undervisningen

BATFALKE BRANKE-ØLSEN, JESSE BRUNDT BUNDSGAARD, LARS LØRSEN, SIMON SKOV FOGAT, RASMUS FINK LORENTZEN, THOMAS ILLUM HANSEN

Dafolo

Tak for ordet

Simon Skov Fougts: simon@fougts.dk
Rasmus Fink Lorentzen: ralo@via.dk
Mike Juel Taagehøj: mike@slaraffenland.net